MIELIPIDE

Heikentämällä asumisen edellytyksiä ydintaajamien ulkopuolella lisätään ”pakkomuuttoa” kasvukeskuksiin. **ISMO SAARI LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Hyvä palsta

On se hyvä tämä tekstaripalsta. Pääsevät huippu-uteliaat ihmiset lukemaan totuuksia.
Katukiitäjä

Byrokratia

Minä pienyrittäjä lopetan myös. En jaksa tätä byrokratiaa ja kyttäämistä enää.
Voimat loppu

Eri vapautta

Kissat eivät saisi olla vapaana ulkona ja lehmät eivät saisi olla osan ajastaan kiinni kytkettyinä?
Ristiriitaista

Löytyykö?

Löytyykö Suomesta luomuvarsisellerin, persiljan, auringonkukan ja lehtikaalin viljelijöitä?
Brändi

Baarimusiikkia

Miksi monipuolinen Radio-Suomen musiikkitarjonta on köyhtynyt melkein pelkäksi baarimusiikiksi? Radio auki päivän on kuin baarissa istuisi.
Rasittavaa

Harvennus ajallaan

Kuusiharvennukset kesällä saavat aikaan uuden sienen.
Harventaja

Jospa

Kun saisi joskus tehdä niin kuin itsestä parhaalta tuntuu, eikä niin kuin on aina tehty.
Itsellinen

Myllyt

No, huolet ne on Karijoella tuulimyllyistä. Maanomistajalla tuskin ongelmaa tuulimyllystä romuna, koska romunakin arvokas. **Ei nimimerkkiä**

Nimimerkille ”Matkailija”. Kannattaisi matkailla Pohjanmaalle isojen myllyjen alle ja tulla ulos autosta tapaamaan paikkakuntalaisia.
Myllykorkeus 200 m

Google osti Ruotsin tuulivoimalat ja Suomesta Haminan myllyt. Googlekaan ei liho ikuisesti. **Nokialainen**

Lentovero

Nyt olisi paikallaan 300–500 euron vero ulkomaanlennoille. Mutta eihän korppi korpin silmää noki ja kävisihän se ennen kaikkea herrojen omalle kukkarolle. **Veropohjaa**

Asia selväksi

Selvittäkääs hyvät syyttelijät kokoomuksen rooli ja teot jätevesiasetuksen eri vaiheissa.
Norsu

Apua Ruotsista

Hallituksen polvihousupojat pyysi neuvoja Ruotsista. Kyllä on uskottavuus mennyt Suomen päättäjiin.
Ei nimimerkkiä

Nimet esiin

Kuka äänestää venäläisille ydinvoimalan Suomen kamaralle. Sen kummempaa vaalikonetta ei tarvita.
Pohjan Akka

Palautetta

Nimimerkille ”Säästöjä”. Lehmillä pitää olla aina valoa, että hedelmällisyys paranee. Mitä kirkkaampi valaistus, sen parempi. **Valoa**

Kiitos Kalervo Uusitalolle valistavasta kirjoituksesta hylättyjen tuulivoimaloiden rakenteiden hävitysvastuista ja ongelmista.
Kaikki ei ole kultaa

Viljan hinta

Karjatilallisilla menee siinä mielessä loistavasti kun saavat syöttää karjalle EU:n halvinta viljaa. Viljan hinta pohjalukemissa. **Ei nimimerkkiä**

Asutuksen tiivistäminen tulee kaikille kalliiksi

KARI SALONEN

Maaseudun asumisympäristöstä saatava luontokokemus ja arkielämän sisältö tekevät toistuvat etelänmatkat tai kesäkauden mökkireissut tarpeettomiksi, Ismo Saari kirjoittaa.

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on ollut jo vuosia mantra, jota toistetaan aina, kun yhdyskuntarakenteesta puhutaan. Perusteena käytetään keskittämisestä syntyvää tehokkuutta ja joukkoliikenteen käytöstä saatavaa ympäristöhyötyä.

Suurten keskusten jatkuvaa kasvua tulkitaan ihmisten haluksi muuttaa suuriin keskuksiin. Asumista ohjataan keskuksiin.

Muuttoliike keskuksiin on käytännössä muuttoa työn perässä niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa.

Suurten keskusten vetovoima on monille toimeentulon sanelema pakkoratkaisu, joka toteutetaan ilman alkuperäistä omaa halua ja pitää sisällään kipeitä uhrauksia. Ikääntyneempi väestö muuttaa taajamiin palvelujen perässä.

Turun yliopiston tutkijan Tuomas Kuhmosen johdolla tehdyssä tutkimuksessa selvitettiin 18–30-vuotiaiden toiveasumispaikkaa. Suosituin oli taajamien läheinen maaseutu. Syvä maaseutu oli harvojen unelma, mutta kuitenkin hieman suositumpi kuin siellä kasvaneiden vastaajien osuus kyselyssä.

Vastaavasti suuret keskukset olivat vähemmällä osuudella kuin siellä asuvien osuus. Korkeasti koulutettujen osuus kyselyssä oli hieman suurempi kuin heidän osuutensa samanikäisestä väestöstä.

Aalto-yliopiston teettämässä tutkimuksessa erilaisissa ympäristöissä asuvien hiilijalanjäljestä maaseudulta taajamaan töihin ajavan jälki olikin pienempi kuin taajamassa asuvan lyhyemmällä työmatkalla liikkuvan.

Ero johtui pääasiassa erilaisesta vapaa-ajan käytöstä, lähinnä keskuksissa asuvien suuresta pitkien ulkomaan- ja kesämökkimatkojen määrästä.

Näitä tuloksia voidaan tulkita niin, että unelmien asuinpaikka, maaseudulla, lähellä kaupunkien palveluja, vaikuttaa siellä asuvilla niin, että asumisympäristöstä saatava luontokokemus ja arkielämän sisältö tekevät toistuvat etelänmatkat tai kesäkauden mökkireissut tarpeettomiksi.

Jo kauan on tiedetty, että vanhat puut ihmisen elinympäristössä vähentävät ihmisten stressiä ja niiden näkyminen sairaalahuoneen ikkunasta nopeuttaa toipumista. Seuraavaksi olisi hyvä tutkia ihmisten sairastavuutta erilaisissa asumisympäristöissä.

Asumisen vapaus on entistä paremmin perusteltavissa nyt ja tulevaisuudessa erityisesti siksi, että työn tekeminen on melkoisessa kehitysvaiheessa. Kasvava osuus työstä on ilman paikkasidonnaisuutta.

Yhä suurempi osa työstä voidaan tehdä etätyönä, kunhan nettiyhteydet toimivat. Teollinen tuotanto ja muu materiaalin käsittelyyn liittyvä on asia erikseen.

Nyt kuitenkin on kesästä alkaen nostettu keskustelua asuntojen arvon alenemisesta kasvavien taajamien ulkopuolella hyvin kyseenalaisin perusteluin.

Kesällä esimerkkinä Ylen tv-uutisissa esimerkkinä oli jopa Vantaalla oleva vanhempi omakotitalo, joka monille olisi unelma-asumispaikka taloremontin jälkeen.

Vakuusarvojen alenemisella uhkaava keskustelu voi saada joitakin myyntiä harkitsevia nopeuttamaan päätöstään. Tällaisena heikon kysynnän ja pankkien kovenevien vakuusvaatimusten aikana lisääntyvä tarjonta takuuvarmasti laskee hintoja. Kun sama ratkaisu tuo lisäkysyntää taajama-alueelle, se vastaavasti nostaa hintatasoa siellä.

Hallituksen yhdyskuntapolitiikka Tampereen, Espoon ja Helsingin kannattamattomine miljardiluokan raideinvestointeineen on kansalaisen kannalta härski varallisuuden siirto.

Heikentämällä asumisen edellytyksiä ydintaajamien ulkopuolella lisätään ”pakkomuuttoa” kasvukeskuksiin. Kansalainen velkaantuu, mutta rakennusliikkeet vaurastuvat.

Yhteiskunnan tärkeimpiä tehtäviä on luoda jäsenilleen hyvän elämän edellytykset ja siinä katsannossa asumisen vapaus on iso asia. Suomeen tarvitaan uusi hallitus monesta syystä ja yhdyskuntapolitiikka taitaa olla niistä tärkein.

Ismo Saari
kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtaja
Salo

Kaksikymmentä vuotta sitten

Parikymmentä vuotta on kulunut, kun oli Suomessa äänestettiin Euroopan unionista. Mielipiteet olivat sekä puolesta että vastaan. Vieläkin juupas–eipäs-keskustelut ovat arkipäivää.

Silloin varsinkin maanviljelijöiden huoli oli suuri. Oliko tulossa uhka tai mahdollisuus? Maatalousliikkeetkin olivat hereillä. Mutta myös Valtion viljavaraston huoli oli aiheellinen.

Työpaikallani näin asiat selvästi. Niinpä Viljavaraston johtaja Hannu Pelttari pyysi piirtämään jotain tästä tilanteesta. Minä piirsin pari kuvaa – toinen niistä on ohessa.

Kuvassa maanviljelijä tutkailee vaalien aikaan Euroopan suuntaan kaukaisesta Suomesta. Kauraa on paljon viljelyssä, 60-leveyspiiri kulkee maan poikki ja napapiirikin on maassa. Viljakauppaa käytiin suoraan Amerikan kanssa.

Toisessa piirtämässäni kuvassa eletään jo unionin aikaa. Tulee tössähdys uuteen ympäristöön ja muutos on melkoinen. Kuvaan tulevat capit ja lfa:t sekä monet direktiivit. Sisämarkkinat laajenevat ja lobbaus tulee tärkeäksi asioitten hoidossa.

Maatilojen määrä on reippaasti puolittunut ja maaseutu autioitunut. Ongelmat maaseudulla ovat suuria. Valtion Viljavarastokin lopetettiin.

Häpeä sanoa, mutta jotkut äänestivät juuri siksi jäsenyyden puolesta, koska he halusivat maatalouden alasajoa. Monet pohtivat naapurina olevaa Venäjää äänestyksessä.

Mutta on jäsenyys riepotellut koko muutakin yhteiskuntaa. Työttömyys vaivaa ja alettiin elää velaksi.

Hallinto ja byrokratia ovat kasvaneet suunnattomasti. Direktiivien viidakko seuraa, tarkkailee, kieltää ja lopettaa lähes kaiken. Tätäkö varten he siellä istuvat? Kalliiksi on tullut Suomelle.

EU:n pitäisi edesauttaa elinkeinoelämää, yrityksiä ja tavallisia kansalaisia. Ja pitäisi ymmärtää maatalouden ja maaseudun merkitys koko yhteiskunnalle.

Esko Rajala
Ilmajoki

Meitä taidettiin jymäyttää

Kuuntelin eduskunnan kyselytunnilla maaseudun jätevesiasiaa. Onko meitä maaseudun asukkaita nyt jymäytetty?

Esimerkiksi me laitoimme pienpuhdistamon vuosi sitten. Hinta kaikkine kuluineen oli 5 500 euroa. Onko se oikein, että muut saavat ruveta vetkuttelemaan jopa vuoteen 2020 tai laittaa, jos haluavat?

» Me lopetamme veronmaksun kokonaan.

Ei tämä käy ja jos käy, niin minä vaadin, että valtio korvaa meille tämän puhdistamon.

Kyllä ovat maailman kirjat sekaisin, jos toiset laittavat ja toiset eivät. Tehkää, mitä tahdotte. Tämähän on ollut jo monta vuotta lähes pakon sanelemaa. Me lopetamme veronmaksun kokonaan.

Seppo Saarinen
Huhmarkoski

Säädökset määrittävät Maaseutuviraston onnistumisasteen

Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivulla (15.10.2014) MTK-Etelä-Savon toiminnanjohtaja Vesa Kallio esitti kysymyksen, kokeeko Maaseutuvirasto onnistuneensa tehtävissään. Kallio viittaa viljelijätukien maksuaikataulun myöhentämiseen vuosina 2015–2016.

Maaseutuvirastolla on tukien toimeenpanon rooli ja tässä tehtävässä on noudatettava voimassa olevaa lainsäädäntöä – niin EU-tasoista kuin kotimaistakin.

Meillä Mavissa on ymmärrystä tukiehtojen vaikutuksista. Osallistumme myös tukijärjestelmien valmisteluun maa- ja metsätalousministeriön kanssa ja teemme yhteistyötä tuottajajärjestöjen MTK:n ja SLC:n kanssa.

Uuden ohjelmakauden valmistelussa olemme olleet tiiviisti mukana ja kertoneet näkemyksemme. Olemme tuoneet esiin yksinkertaistamista ja byrokratian vähentämistä edistäviä ehdotuksiamme. Näistä kirjoitettiin Maaseudun Tulevaisuudessa (5.9.2014).

Byrokraattisuus ja monimutkaisuus ei ole hallinnonkaan kannalta järkevää. Jos järjestelmä osoittautuu byrokraattiseksi ja tuntuu epäoikeudenmukaiselta, se on monitahoisen valmistelun summa.

Kuten MTK:n järjestämässä byrokratiaseminaarissa syyskuussa todettiin, yhdessä rakennettu on myös yhdessä purettava.

Viljelijätukien maksuaikataulun valmistelussa näytti aluksi siltä, että kaikki vuonna 2015 haetut suorat tuet olisi pystytty maksamaan vasta vuonna 2016. Onnistuimme hallinnossa kuitenkin aikaistamaan aikataulua, ja nyt suurin osa perustuesta, viherryttämistuesta ja nuorten viljelijöiden tuesta ollaan maksamassa joulukuussa 2015.

On totta, että loppuvuonna 2015 tukia maksetaan vähemmän kuin loppuvuonna 2014. Sen sijaan keväällä 2016 tukia maksetaan enemmän kuin keväällä 2015.

Tukia ei voida säädösten mukaan maksaa ennen kuin valvonnat on saatu tehtyä. Väärästä tukien maksusta aiheutuu riski valtiontaloudelle. EU-säädösten vastainen maksaminen aiheuttaa sanktion, jonka maksajaksi joutuu Suomi.

Mavi pyrkii tekemään voitavansa, jotta viljelijätukien valvontoja tekevät ely-keskukset suoriutuvat tehtävistään aikataulussa.

Ely-keskusten suunniteltujen resurssivähennysten takia huoli valvontojen onnistumisesta on aiheellinen. Hallintoa ei voida tehostaa ja tuottavuutta nostaa jatkuvasti ilman, että sillä on vaikutuksia kansalaisille tarjottaviin palveluihin.

Olemme hyvin tietoisia tukimaksujen merkityksestä maatilojen taloudelle. Maksamme tuet ajallaan ja oikein perustein voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, kuten toimeenpanevan viranomaisen tehtävään kuuluu.

Edellytykset onnistumiselle viljelijän kannalta parhaimmalla mahdollisella tavalla ovat kuitenkin rajatut. Onnistuminen on monen tekijän summa, ja keskusteluun osallistuvat tahot ovat kukin oikeassa perustellessaan omia näkemyksiään.

Pyrimme omalta osaltamme viljelijän kannalta tekemään niin hyviä päätöksiä kuin se nykyisillä reunaehdoilla on mahdollista.

Leena Tenhola
ylijohtaja
maaseutuvirasto

VIERASKOLUMNI

Valtion pitää olla luotettava kumppani

Keskinäistä luottamusta pidetään tärkeänä suomalaisena hyveenä. Yhteiskuntamme perustuu siihen, että toisen sanaan voi luottaa. Tämä koskee niin naapureiden välisiä sopimuksia kuin erilaisten instituutioiden antamia lupauksia.

Viime päivinä tätä luottamusta on jälleen koeteltu. Konkreettisina esimerkkeinä ovat Suomen luottoluokitus ja viljelijätukien maksatukset.

Luottoluokitusyhtiö Standard & Poor’s päätti viime viikolla laskea Suomen luottoluokituksen AAA:sta luokkaan AA+. Vaikka kaksi muuta luokitusyhtiötä on toistaiseksi pitänyt Suomen luokituksen parhaalla tasolla, tämä on vakava signaali Suomelle. Luokituksen alentamista on jo spekuloitu pidempään ja nyt viesti on otettava tosissaan.

Luottoluokituksen lasku vaikuttaa pitkällä aikavälillä valtion lainanhoitokuluihin. Etenkin tulevat lainat voivat tulla kalliimmiksi, sillä monet rahoittajat haluavat lainoittaa vain kolmen A:n maita.

Standard & Poor’s mainitsi luokituslaskun syiksi väestön ikääntymisen ja työvoiman vähenemisen, viennin yskimisen, teknologia- ja metsäsektorin vaikeudet sekä suhteellisen jäykät työmarkkinat. Nämä ongelmat ovat olleet pitkään tiedossa.

Uutena asiana nostettiin esiin uudistusten ja päätöksenteon vaikeus. Hallituksen rakennepaketin toimeenpanossa ei ole edetty. Luottoluokittaja varoittaakin, että mikäli uudistuksissa ei päästä eteenpäin, he voivat jatkaa luokituksen alentamista. Tämä pitää ottaa vakavasti. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ei ole varaa viivytellä.

Luottamusta koetellaan myös Maaseutuviraston ilmoituksella myöhentää viljelijätukien maksuaikataulua tulevina vuosina. Mavi perustelee muutosta EU:n valvontamenettelyllä ja elykeskusten pienenevillä resursseilla.

Myöhentyvät maksatukset voivat aiheuttaa tilanteen, jossa ensi vuoden tuista noin 500 miljoonaa euroa siirtyy maksettavaksi seuraavan vuoden puolelle. Se on noin kaksi kolmasosaa koko vuoden maataloustulosta. Kyse on maatalousyrittäjien palkasta ja toimeentulosta.

Maatalous ja maatilat kamppailevat muutenkin vakavan kannatuskriisin kanssa. Mikäli viljelijät joutuvat hankkimaan käyttöpääomansa lainana, se aiheuttaa turhia korkokuluja ja heikentää tilojen kannattavuutta entisestään. Toteutuessaan Mavin päätös rapauttaa myös maaseutukuntien veropohjaa.

Maatilat ovat tehneet investointeja ja suunnitelleet toimintansa tukien voimassaolevien valvonta- ja toimeenpanoprosessien mukaisesti. Nyt valtio on sopimuskumppanina muuttamassa lennosta pelisääntöjä.

Hallituksen ja maa- ja metsätalousministerin Petteri Orpon (kok.) on hoidettava asia kuntoon. Myös maanviljelijöiden on saatava palkkansa ajallaan. EU:n selän taakse asiassa ei voi vetäytyä. Uuden tukijärjestelmän toimeenpano ja byrokratian vähentäminen ovat pitkälti kansallisissa käsissä.

Valtion on kaikilla tasoilla toimittava pitkäjänteisesti ja luottamusta rakentavasti. Luotettavuus on suomalaisen yhteiskunnan koossapitävä liima.

JUHA SIPILÄ on kansanedustaja ja keskustan puheenjohtaja.

juha.sipila@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Missä syksyn tai talven konenäyttelyistä vierailet tai aiot vierailla?

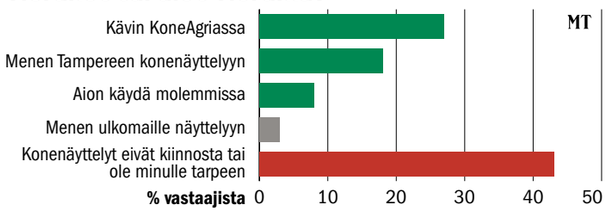

Konemessujen sijaan verkkokauppaa

Viikon kysymys tiedusteli, missä syksyn tai talven konenäyttelyistä vierailet tai aiot vierailla.

Vastanneista vajaa kolmannes kävi Koneagriassa Jyväskylässä ja noin viidennes oli suuntaamassa Tampereen konenäyttelyyn. Noin 10 prosenttia kertoi käyvänsä molemmissa.

Lähes saman verran kertoi vierailevansa ulkomaalaisissa näyttelyissä.

Vaajaata 45 prosenttia konenäyttelyt eivät kiinnostaneet tai olleet itselle tarpeellisia.

Viikon kysymys keräsi noin 550 vastausta.

Usea vastaaja kertoi jättävänsä konemessut väliin, koska edullisia koneita on tarjolla netissä.

”Messut ovat jääneet vähemmälle. Netin välityksellä on helppo saada tietoa koneista valmistajien sivuilta, lisäksi lisätietoa on helppo siirtää tiedostoina ja kuvia voi siirtää toiselta puolen maapalloa”, kirjoittaa Harrikkakuski.

Moni messukävijä oli pettynyt kokemaansa ja näkemäänsä.

”Kerran olen käynyt ja riittää loppuiäksi! Eihän siellä asiakas kiinnosta eikä tahdo saada mitään tietoa. Parempi tutkia nettiä ja jututtaa oman kylän maatalouskauppiasta. Kaiken olen sieltä saanut, mihin rahat riittää”, kirjoittaa pöllö.

Viljaa tuottava kokee itsensä toisen luokan kansalaiseksi aiv:n hajuisessa retkibussissa: ”Paikallinen agrimarketti vie kyllä halukkaita näyttelyihin, en kuitenkaan viihdy niin sisään lämpiävässä porukassa. Käytettyjä koneita ostelen, jos on niihinkään rahaa.”

Pettyneitä löytyi myös kotiväen joukosta.

”Isäntien huviretkiä tuntuvat olevan näyttelyreissut. Luulisi, että koneita ovat katsomassa, mutta täysiä sikoja tulee sieltä takaisin. Yhteiskuljetukset näyttelyihin pitäisi kieltää”, kommentoi Kyllä rouva porsaan kotiin ajaa.

Pärjään ilmankin jatkoi: ”Olen kuullut kaikenlaista näiden reissujen tiimoilta, kun emännät ovat hakeneet isäntiään rasittavan reissun jälkeen. Joidenkin näyttelyreissua podetaan pidempään, kun tarpeettomasti ostettua konetta yritetään maksella.”

Ulkomaisista näyttelyistä mainittiin Interpom Belgiassa ja saksalaiset Bauma 2016 ja Eurotier.

Mitä mieltä parsinavettakiellosta?
Maa- ja metsätalousministeriön teettämä selvitys ehdottaa investointitukien suuntaamista vain pihatoille ja parsinavetoiden kieltämistä tulevaisuudessa. Mitä mieltä sinä olet, kysyy viikon kysymys osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi*

MAIJA ALA-SIURUA

» Kerran olen käynyt ja riittää loppuiäksi!«

NIMIMERKKI PÖLLÖ